

Nationaal Archief
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Nummer Toegang: 2.13.68.05

**Inventaris van het archief van het
Nederlands Detachement van de
Internationale Troepenmacht in het
Saargebied, (1926) 1934-1935**

Versie: 30-03-2022

H.E.M. Mettes

Nationaal Archief, Den Haag 1994

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
Een kort overzicht van de geschiedenis van het Nederlands Detachement van de internationale troepenmacht in het Saargebied, 1934-1935.....	7
Bronnen.....	8
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	8
De verwerving van het archief.....	8
Inhoud en structuur van het archief.....	9
Selectie en vernietiging.....	9
Verwant materiaal.....	10
Beschikbaarheid van kopieën.....	10
 Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	 11
1. Gewoon archief.....	11
1.1. Series.....	11
1.1.1. Ingangen.....	11
1.1.2. Correspondentie.....	11
1.2. Niet-seriële stukken.....	11
1.3. Documentatie.....	11
2. Geheim Archief.....	12
2.1. Ingangen.....	12
2.2. Correspondentie.....	12

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Nederlands Detachement Saargebied

Archiefbloknummer:

D26082

Omvang:

10 inventarisnummer(s); 0,30 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands. Een enkel stuk is in het Duits.

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven, getypte en gedrukte documenten, geen bijzondere handschriften.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Nederlands Detachement Saargebied

Samenvatting van de inhoud van het archief:

Het archief bevat agenda's, correspondentie, een dagboek en een kaart.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Nederlands Detachement Saargebied, nummer toegang 2.13.68.05, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Ned. Detachement Saargebied, 2.13.68.05, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

EEN KORT OVERZICHT VAN DE GESCHIEDENIS VAN HET NEDERLANDS DETACHEMENT VAN DE INTERNATIONALE TROEPENMACHT IN HET SAARGEBIED, 1934-1935

Op 8 december 1934 verzocht de Volkenbondsraad in een resolutie de regeringen van Groot-Britannië, Italië, Nederland en Zweden deel te nemen aan de samenstelling van een internationale troepenmacht, die belast zou worden met het handhaven van de orde in het Saargebied voor, gedurende en na een te houden volksstemming. Op 11 december stemde de Nederlandse regering in met dit verzoek.

Tijdens de volksstemming kon de bevolking van het Saargebied zich uitspreken over de kwestie of voornoemd gebied zich (wederom) zou aansluiten bij Duitsland danwel bij Frankrijk. Ook kon men zich kiezen voor handhaving van de bestaande toestand, te weten onder Volkenbondsbestuur.

De toenmalige situatie was ontstaan als gevolg van de Eerste Wereldoorlog. Duitsland werd in het vredesverdrag verplicht zijn volledig bezit in het Saargebied aan Frankrijk over te dragen, dit ter schadeloosstelling van door Frankrijk geleden verliezen in die oorlog.

Nederland zou een detachement leveren bestaande uit 250 man van het Korps Mariniers.

De samenstelling van het detachement werd vastgesteld bij ministeriële beschikking van 17 december 1934, nr. 42.

Artikel 3 van de instructie voor de commandant van het Nederlandse contingent, deel uitmakende van de internationale troepenmacht in het Saargebied, stelde dat de commandant onder rechtstreeks bevel stond van de opperbevelhebber van de internationale troepenmacht, generaal-majoor Brind van het Britse leger.

De staf en de tweede compagnie werden gelegerd te Saarbrücken, een eerste compagnie in Sankt Ingbert.

Het detachement reisde in drie groepen tussen 20 en 22 december 1934 vanuit Rotterdam naar het Saargebied.

Bij de stemming, welke plaatsvond op 13 januari 1935, bleek ruim 90% van de stemgerechtigden vóór aansluiting bij Duitsland te zijn.

Op 16 Februari 1935 vertrok het detachement weer uit Duitsland.

BRONNEN

- Archief van het Algemeen Hoofdkwartier / Generale Staf 1914-1940, Secretariaat, voorlopig inventarisnummer 1946. (Stukken betreffende de oprichting, samenstelling, instructie en strafbevoegdheid van het Saar detachement, alsmede de reis naar het Saargebied van dit detachement. 1934)
- *Handelingen der Staten-Generaal* 1935. Bijlage 1934-1935. Pag. 62-66.
- Nicolas, C.B. "Nederlands Contingent Saartroepen". *Mars et historia*, 19e jaargang nummer 1 (januari / februari 1985) Pag 8-23.

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

Voor de stukken op het Centraal Archievendepot terechtkwamen werd het archief beheerd door de afdeling Maritieme Historie van de Marinestaf.

Oorspronkelijk werden onderhavige bescheiden aangetroffen als gedeponneerd archief in het archief van de Marinestaf, MS 23-4-1935, nr. 14. Aangezien het Detachement zelfstandig archief vormde is het, krachtens het structuurbeginsel, hiervan afgescheiden.

DE VERWERVING VAN HET ARCHIEF

Overbrenging van een overheidsarchief

Inhoud en structuur van het archief***SELECTIE EN VERNIETIGING***

De omvang van het archief bedraagt 12 centimeter. Uit het archief is niets vernietigd.

Verwant materiaal***BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN***

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN

1. GEWOON ARCHIEF

1.1. SERIES

1.1.1. INGANGEN

1	Agenda van ingekomen stukken.
1934-1935	1 katern
2	Agenda van uitgaande stukken.
1934-1935	1 katern

1.1.2. CORRESPONDENTIE

3	Ingekomen stukken.
1934-1935	1 omslag
4	Minuten van uitgaande stukken.
1934-1935	1 omslag

1.2. NIET-SERIËLE STUKKEN

5	Dagboek van het Detachement, bijgehouden door de luitenant-adjutant J.A.J. de Bruijn.
1934-1935	1 katern
6	Rapport inzake de voorbereiding van de ontvangst van het Nederlands contingent en de verrichtingen van de Nederlandse verbindingsofficier, kapitein der Mariniers W.A.J. Roelofsen, als toegevoegd officier van de Opperbevelhebber der Internationale Troepenmacht.
1935	1 stuk

1.3. DOCUMENTATIE

7	"Pharus plan Saarbrücken, 14. auflage verbessert und ergänzt bis Juli 1934. Schaal 1:10000.", kaart van Saarbrücken, z.j. alsmede kaart van Bezirk Homburg, schaal 1:100000, 1926.
1926, z.j. | 2 stukken |
|----------|--|-----------|

2. GEHEIM ARCHIEF**2.1. INGANGEN**

- 8** Agenda van geheime ingekomen en uitgaande stukken.
1934-1935 1 katern

2.2. CORRESPONDENTIE

- 9** Geheime ingekomen stukken.
1934-1935 1 omslag
- 10** Minuten van geheime uitgaande stukken.
1935 1 omslag